

Richtlijnen advisering PO-VO 2014-2015

Doel: handreiking voor basisscholen bij opstellen van advies toelating VO

Inleiding

Het geven van een goed onderbouwd schooladvies VO is geen sinecure. Voor zowel kind als ouders is de overstap naar het voortgezet onderwijs een belangrijk moment. Het schooladvies was altijd al belangrijk, maar wordt nog belangrijker omdat de CITO Eindtoets naar het eind van het schooljaar is verplaatst en het schooladvies daarop niet meer gebaseerd kan worden. Het advies van de basisschool krijgt nu nog meer gewicht. Daarom hebben de besturen uit de regio (werkgroep PO-VO/kamer 4) een handreiking opgesteld om leerkrachten te ondersteunen in het opstellen van dit advies.

1. Trek advies breder dan alleen groep 8 leerkracht

Met behulp van het uitstroomprofiel is het goed mogelijk om al gesprekken met ouders te starten eind groep 6. Dat haalt de druk voor de groep 8 leerkracht deels weg en ouders kunnen vast wennen aan het idee dat hun kind wellicht op een ander niveau terecht komt dan zij in hun hoofd hadden. Bovendien krijgt de leerkracht van groep 8 een breder beeld van het kind door overleg met de leerkrachten van groep 7 en groep 6.

Er is sprake van een proces. De directeur en IB-er van de school zijn betrokken bij het opstellen van het advies. Voor een goed onderbouwd advies is zowel kennis over de leerling van belang als kennis over de VO-scholen in de omgeving.

2. Welke gegevens gebruik je voor opstelling advies/onderbouwing?

De school kan alle gegevens gebruiken die nodig zijn om een beeld te krijgen van de ontwikkeling van het kind. Leerkrachten kijken naar het complete plaatje: als leerkracht zie je hoe serieus leerlingen werken, hoe ze omgaan met instructie, of ze slimme vragen stellen etc.

Waar kun je als leerkracht het beste op letten bij de formulering van het schooladvies? Uit onderzoek van ITS blijkt dat de hoogte van het advies voornamelijk afhangt van de prestaties op taal, lezen en rekenen. Onderzoek van Oberon laat zien dat leerkrachten bij hun schooladvies iets meer gewicht toekennen aan prestaties in rekenen wiskunde, maar de LOVS scores in begrijpend lezen blijken in dit onderzoek een betere graadmeter voor het latere succes van leerlingen in het voortgezet onderwijs. De leerlingvolgsysteemtoetsen van groep 6 t/m 8 gebruik je tevens in formele zin voor de onderbouwing van het advies (OC-index/uitstroomprofiel) en deze gegevens geef je ook mee met het toelatingsformulier VO.

3. Extra gegevens voor toelating?

Basisscholen zijn vrij te bepalen welke toetsen zij afnemen om een goed beeld van hun leerlingen te krijgen (denk aan NIO, Entree, ...). Deze toetsen spelen echter geen rol meer in de toelatingsprocedure PO-VO. VO-scholen mogen, naast de eindtoets, geen extra gegevens als tweede gegeven gebruiken of eisen, bijvoorbeeld de Entreetoets of de NIO.

In de volgende situaties mag de VO-school in het kader van de toelating de kennis en vaardigheden van de leerling wél zelf toetsen:

- Er is voor de leerling geen schooladvies opgesteld en/of de leerling heeft geen eindtoets gemaakt, bijvoorbeeld omdat hij van een particuliere school of uit het buitenland komt.
- Scholen met een bijzonder profiel (dat specifieke kennis en vaardigheden vereist), mogen voorafgaand aan de toelating, de profielspecifieke kennis en vaardigheden van leerlingen toetsen. Zo

mogen bijvoorbeeld tweetalige scholen of Topsport Talentscholen de Engelse taalvaardigheid of de sportprestaties van leerlingen toetsen. De school mag niet toetsen of de leerling geschikt is voor een bepaald onderwijsniveau (dat staat al in het schooladvies), maar alleen of de leerling de vaardigheden beheerst die zijn gerelateerd aan het specifieke profiel van de school.

4. Wat geef je mee?

Wat in de regio Zuid-Kennemerland meegaat naar het VO is het Toelatingsformulier Voortgezet Onderwijs en een uitdraai van het uitstroomprofiel (OC-index), dat de LOVS-toetsgegevens (rekenen-wiskunde en begrijpend lezen) weergeeft vanaf midden groep 6.

Als het uitstroomprofiel vergeleken met het advies van de school afwijkt, dient de basisschool het advies extra te onderbouwen op het toelatingsformulier of telefonisch. Tevens is het verstandig zelf het initiatief te nemen om overleg te voeren met de VO-school. Maar uiteindelijk geldt ook hier: het basisschooladvies is leidend.

5. Twijfel over het juiste basisschooladvies?

Leerlingen waarover twijfel bestaat, dienen in het voortgezet onderwijs op een zo hoog mogelijk niveau in te stromen. Als het toetsadvies hoger uitvalt dan het schooladvies, kan de basisschool het schooladvies naar boven aanpassen en krijgt de leerling de kans om zo hoog mogelijk in te stromen in het voortgezet onderwijs.

Ter verduidelijking wordt hierbij nog opgemerkt dat dit geen negatief effect heeft op het onderbouwrendement van de vo-school: blijkt aan het einde van de onderbouw dat de leerling het aangepaste (hogere) advies niet aankan en gaat de leerling toch naar het oorspronkelijk geadviseerde (lagere) schooltype, dan is dit niet nadelig voor het onderbouwrendement. De inspectie baseert zich bij de berekening van het onderbouwrendement op het oorspronkelijke advies van de basisschool (en dus niet op het naar boven bijgestelde advies).

Valt de Eindtoets hoger uit dan het schooladvies, dan heroverweegt de basisschool het schooladvies. In overleg met de leerling en zijn ouders kan de school het advies dan naar boven bijstellen, maar dat is niet verplicht. Het is wenselijk dat de VO-school (waar de leerling is aangemeld) bij de heroverweging wordt betrokken.

Tot slot: Informatiebronnen

<http://www.nieuweregelingovergangpo-vo.nl>

De Overstap 2014-2015